

EL POBLE

saluda tota la
premsa liberal i
esquerrista de
Catalunya i
d'Espanya

ROTATIU SETMANAL ADHERIT A L'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Any I - N.º 1 - Redacció i Administració provisional: Portaferrissa, 15 :: 27 de Juny de 1931 :: Preu: 15 cts.

EDITORIAL

EL POBLE ve a defensar l'esquerrisme català. Els que hi col·laborem, som tots homes que hem lligat per sempre més el catalanisme amb l'esquerrisme. Homes que estimem per damunt de tot a Catalunya, però que volem una Catalunya liberal i humana. Francesc Macià, nostre venerable cabdill, ha dit que de res valdria la llibertat de Catalunya sinó anés acompanyada de la llibertat dels catalans. Cal repetir-la aquesta asseveració, per tal que no sigui oblidada, i perquè encloïu totes les reivindicacions individuals i col·lectives dels catalans en un sol clam: Llibertat.

Llibertat per a Catalunya dintre l'ampli marc de la confederació dels pobles ibèrics. Llibertat per als catalans dintre de Catalunya: llibertat de consciència; ensenyament llaic i liberal, obligatori i gratuït; Universitat oberta i acullidora de tots els estaments socials; solució en un sentit de justícia de les reivindicacions proletàries. En una paraula, Llibertat i Justícia, com a fonaments de la Pau i Fraternitat universals i eternes.

Heus ací, concretat, el catalanisme i l'esquerrisme que EL POBLE vol i defensa.

I en aquesta hora solemne d'estructuració patriòtica, cal que els catalans s'apleguin entorn d'ideologies concretes, puix fora ben lamentable, i potser comprometeria definitivament l'esdevenidor de Catalunya, que de tots els problemes de llibertat, suara, només ens preocupéssim de nostra llibertat col·lectiva i deixéssim per a millor ocasió nostres llibertats individuals i nostre afany de justícia social.

Cosa semblant només poden voler la gent de dreta i reaccionària, gent ben avinguda amb l'organització social actual, que els permet coaccionar les consciències, monopolitzar l'ensenyament i disfrutar de la propietat de les terres i dels beneficis de la producció, concentrats en unes poques mans burgeses i capitalistes.

Si escoltéssim aquesta gent, deturariem la marxa de la Revolució. El canvi seria solament en les coses externes i espectaculars. Catalunya, tal volta, ja no seria oprimida per gent forana, com en temps dels borbons, però seria oprimida per gent de dintre, pels plutòcrates i reaccionaris de casa nostra, per la Lliga Regionalista, per l'Acció Catalana i per tots els panxa-contents de filiació política indefinida, que fan esgarips històrics davant de les conquestes revolucionàries. En una paraula, per tot aquest conglomerat de forces antiesquerristes que EL POBLE senyala inexorable i vol que sigui combatut fins a la darrera batalla, en bé de la Llibertat, en bé de la República i en bé de Catalunya.

REVOLUCIÓ!!

Els pseudo-republicans de «La Publicitat» i «La Nau», ens pinten si fa o no fa amb el mateix caràcter ferotge que s'ha procurat desacreditar als capítols del moviment de la revolució Russa. No cal parlar dels adeptes del cardenal Segura de la plaça de la Cucurulla. Nosaltres els d'esquerra podem ésser més demagògics com més reaccionàries siguin les dretes; però, la nostra puresa d'ideal i la nostra dignitat de sempre ens veda certes immoralitats que pels de la Lliga i la Lligueta troben força escassos. No ens pot estranyar que aquests s'avinguin a pactar amb Lerroux, perquè Lerroux és i ha estat sempre tant republicà com ells. El republicanisme de Lerroux, home enviat pel govern borbó a Barcelona per a «cremar-la pels quatre cantons» bo i prometent un «pavo republicano» que mai ha dut, ni en els moments d'avui, ja el coneixem de sempre, els qui tenen més edat que jo, fa al menys trenta anys, que el coneixen i a ningú pot haver estranyat ni defraudat el discurs d'aquest home, que sempre ha estat instrument dels governs reaccionaris de la monarquia, pronunciant a la plaça de braus «Monumental». Lerroux, no ha evolucionat, contra el que es pugui pensar i dir; ha deixat senzillament la carota amb què es disfressava, i els seus enemics irreconciliables del «Cu-cut» i «La Veu» junt amb els de «La Publicitat» i «La Nau», han reconegut que Lerroux era l'home ideal per a ells.

Al retrat que els hi fem de l'immoralitat que presuposa l'unió d'uns partits polítics que ells mateixos es deien tant purs, tant immaculats, tant nets amb el partit que va sortir de les clavagueres de Barcelona (tothom recordarà que Lerroux i comparsa vingueren de l'altre cantó de l'Ebre a fer les clavagueres de Barcelona) la Lliga contesta alludint la Defensa d'Interessos Creats i els xais d'Acció Catalana que, i un be negre!... Amb això és amb el què sempre

havia quedat i seguiria quedant el «pavo republicano» d'en Lerroux, amb be negre.

Realment queden tots ben definits. I cada u ocupa el seu lloc i el lloc que es mereix.

La posició nostra pot semblar un xic estranya, mes no ho és pas gens. Som governamentals i som revolucionaris. Però, no revolucionaris dels que ho arrenjan tot a sang i a foc, tal com interessa presentar-nos. No. Tenim el convenciment de que les feres han nascut amb les urpes ben llargues i afilades i les dents ben punxagudes per a la baralla, per a la batalla fratricida; i la natura ha predisposat així les feres perquè la natura dona a cada ser l'arma que necessita per llur defensa. I a l'home l'ha dotat també de la seva arma pròpia i aquesta per anar de cara a la lluita humana no és pas d'altre que la intel·ligència.

Perquè som revolucionaris abolirem la pena de mort. Perquè som revolucionaris farem el servei militar voluntari. Perquè som revolucionaris farem l'escola obligatòria. El nostre servei obligatori per a tots, nois i noies, serà l'escola, donarem a la nostra Pàtria un exèrcit obligatori de la cultura i reduïrem les institucions armades. Tot això perquè som revolucionaris, tot això perquè som governamentals, tot això perquè és el poble el que en realitat mana i el qui ens mana. I tot això perquè som persones, i perquè sense treure patent d'intel·ligència tenim la necessària per a portar a cap tot allò que podien haver portat a cap altres sectors polítics de Catalunya si al servir al Govern de la monarquia no haguéssim mirat tant com ara i com sempre la seva Defensa d'Interessos Creats.

JOSEP DE RIQUER PALAU

AL PEU DEL CANO

INTERMEDI BIBLICO-POLÍTIC

CADA DIA QUE PASSA, a cada fet nou que registra la Història del món, hom veu i constata la decisiva funció que exerceixen els imponderables, en l'avui vertiginosa successió de les gestes humanes.

La lògica freda dels economistes, lligats de peus i mans a una estreta i automàtica llei de causes i efectes, es clivella seguidament davant realitats imprevisibles i fenòmens que, audaciosament, es surten dels molinos establerts.

Així fou, en el seu dia, que arribà a cristallitzar prometedora l'Esquerra Republicana de Catalunya; així fou com l'emoció revolucionària del poble—desmentida i negada per l'apòstol català que sempre ha exercit de Judes entre els demés apòstols—trionfà contra tots els vaticinis en aquell comici memorable del 14 d'abril; així fou com, dos dies més tard, s'operà el miracle de que neixés del caos un nou ordre de coses. I aquest ordre, tots ho sabeu, va ésser la República Catalana, matriu de l'Espanyola, portada per un Baptista que es diu Lluís Companys, precursor i avançada de l'únic Messias que el poble català accepta, segueix i honora. Havem nomenat Francesc Macià.

AQUEST MESSIAS REDIVIU, vingut a redreçar-nos com a catalans i com a homes, no morirà, certament, clavat en creu.

Prou que han tractat de clavar-l'hi els armats del Pretor, en complicitat amb el fariseisme de casa nostra. Prou han tractat els agavelladors de l'intel·lectualisme de clavar, com nova llança de Longinos, al flanc adolorit del patriota exiliat, penjaments insidiosos d'incapacitat i d'inepcia. De res no ha valgut, ni als uns ni als altres, la força bruta ni el veri bescantiador. Vós, Francesc Macià, sou tornat de l'exili, radiant de glòria, en resurrecció magnífica; a dur-nos aquella vibració que ens manava per a fer eficaç la nostra rebeldia latent.

I mentre, sota el vostre impuls, escombràvem els mercaders del temple, heus ací que el Judes contemporani, el que s'ha venut Catalunya per trenta monedes, o pèr trenta milions, mantes vegades, fuig avergonyit de les seves culpes a penjar-se de l'oliver corcat d'una inhabilitació moral perpetua.

VÓS, FRANCESC MACIÀ, parlen en to planer i patriarcal, que és com el poble vol que li parlin. Cada discurs vostre és un Sermó de la Muntanya.

Vós, Francesc Macià, exerceu la política deixant-hi bocins de cor—d'aquest gran cor vostre—i oferint, generós, la sang de les vostres venes. Vós no enganyeu. Vós mai haveu promès cosa que no complísseu. I això és el que el poble estima per damunt de tot.

Es per això que la multitud us segueix i augmenta de dia en dia. Vós no us doneu de menys de confondre-us amb els publicans, amb els pescadors, amb els pagesos. Vós teniu un concepte de la propietat que fa que diguen als rics que aspiren a seguir-vos: «Qui em vol seguir que es vengui el que té i ho doni als desposseïts». Aquesta intimitat, traduïda al llenguatge vulgar, està continguda en el programa socialitzador de l'Esquerra, plasmat sota l'advocació vostra.

ELS MATEIXOS QUE US BESCANTAREN ara se us acosten concirosos i us besen la mà. No us en fiessiu! Hi ha peïtons que són pitjors que mossegades.

N'hi ha d'altres que proclamen arreu que us estimen i que us veneren. Però no saben estar-se d'adoptar posicions equívokes i indecises, per tal de segar-vos l'herba sota els peus.

Als uns i als altres els atueix la vostra

—I, doncs, que vol dir DIC?

—No ho veus, Defensa d'Interessos Creats.